

Fets de paraules

Miquel Rayó, *pedagog i escriptor*

Shakespeare ho va dir en alguna obra seva: som fets de la matèria dels somnis. Som fets, doncs, d'allò que fa els somnis expressables, bé per a nosaltres bé per als altres: les paraules. És cert que, de petits, necessitam aliment i calor, seguretat i protecció, afecte i estabilitat. Però, sobretot, allò que ens ofereixen (o ens haurien d'oferir) els que viuen al nostre entorn són paraules, paraules i més paraules. Moixonies, renys, crits, noms, contarelles, cançons, explicacions...

Sí, sí, és cert: ara ens ofereixen també imatges, moltes imatges. Ho fan a través d'uns mitjans tecnològics omnipresents, però excessivament complicats i sempre dependents d'alguna cosa: aparell, programes, energia elèctrica, connexió telefònica... La paraula és més senzilla, més primitiva, més orgànica, més espontània, més natu-

ral: és llavi que es mou, és aire que flueix, és so que ens arriba, i l'única tecnologia que la paraula ha de menester és la mirada que l'acompanya o el gest d'una mà que suggereix o que reforça allò que la veu parla...

Qualcú deia —les citacions són tòpiques— que l'única riquesa que tenim els humans són les paraules, i que com més en tenguem més rics serem. És just, doncs, limitar el nombre de paraules que els nostres nins i nines usen, entenen, diuen, escriuen, llegeixen? Diguem-los paraules, doncs. Qualcú va dir: d'allò que no sabem cal no parlar-ne. I tot d'una, en canvi, qualcú el va corregir i va entimar, sentenciós: d'allò que no sabem cal fer-ne poesia...

Hi ha qui diu que el gran problema dels infants i, sobretot, dels adoles-

cents, avui, ara i aquí, és la (dolorosa) manca de paraules per expressar (i per expressar-se a ells mateixos) el que viuen i imaginem, el que pensen, el que senten íntimament. És possible? El drama dels humans és que sempre treballam sobre hipòtesis. Hi ha qui diu que als "éssers humans els encanten les històries". Per tant, els encanten les paraules que contenen històries, que contenen històries, que generen històries... Hi ha qui diu... Sempre hi ha qualcú que diu... paraules. Paraules. Paraules. Sempre hi ha qualcú que amb les paraules diu relats, històries, contes, poemes, cançons, memòries.

Què millor podem fer els pares i les mares per als nostres infants que oferir-los paraules? Compte! No parlam, ara, de verborrea inútil ni de cloqueig de lloca ni de cridòria vana.

Parlam de paraules que contenen i del seu gran, gran, gran, necessari (sempre incomprès) complement: el silenci. La paraula no és completa sense el silenci. Si no hi ha silenci no hi ha intimitat, ni reflexió, ni interiorització pausada de les paraules que escoltam. Sense silenci no hi ha sorpresa ni evocació. Ni emoció ni temps per assaborir-la o per dominar-la.

El silenci és imprescindible per a la nostra íntima llibertat. Per això, no se'ns permet gairebé cap estona de silenci. Hi ha renou pertot. Fixem-nos-hi. Hi ha música pertot. Hi ha trons pertot. Hi ha soroll de motors, de màquines pertot. Hi ha parleria (crits, insults, discussions, informacions irrelevantes, mentides, promeses falses, amenaces) pertot. Paraules intencionadament dirigides a impedir que nosaltres diguem les nostres pròpies paraules, dirigides a dir-nos allò que hem de dir, dirigides al fet que no tinguem temps per reclamar

silenci i per exigir que ens diguin paraules dignes que ens dignifiquin... Ho saben els publicistes i els demagogos, això. I els vampirs de les audiències dels mitjans de comunicació. També amb les paraules ens enganen, ens imposen, ens limiten. Són poderoses, les paraules. Té poder, sobretot, qui les diu.

Els pares i les mares tenim una gran responsabilitat envers els nostres fills i filles, i envers els nins i nines en general: hem de dir-los les paraules que els faran ser i sentir-se dignes i capaços d'exercir la dignitat. I hem de donar-los el temps de silenci que necessiten perquè es coneguin i es puguin dir ells mateixos, profundament. No ens deixem robar les paraules que volem dir als nostres infants i que ells necessiten que els diguem. No ens deixem robar el temps que els pertany perquè visquin el silenci.

Podem fer-ho molt bé, tot això, a través dels contes. Dels contes fets sim-

plement de paraules i de silencis. No necessitam imatges ni artilugis. Només la nostra veu. Les nostres paraules. Les nostres mirades. Els moviments de les nostres mans per accentuar allò que la nostra veu diu. Els silencis que contrapunten els esdeveniments de la narració que contam amb paraules o que acullen la persona un cop que el conte ja està contat i acabat.

Sovint veig contadors de contes que usen teresetes, escenaris, instruments de música, disfresses, canons de projecció, powerpoints. Ja em va bé si els va bé. Però, un contador de contes no necessita en veritat res de tot això. Un pare i una mare no ho necessiten gens. Només, de vegades, un llibre on llegir les paraules. I un poc de silenci perquè qui ens escolta pugui fer-ho sense interferències.

I un espai per a la intimitat i per a la tendresa.

L'estalvi ètic li permet ser solidari i saber que els seus doblers s'inverteixen en projectes que afavoreixen la cohesió social i el desenvolupament sostenible

Assegurança Solidària

Contractant amb Colonya una "Assegurança Solidària" de llar, comerç, vehicles o empreses, la companyia LIBERTY SEGUROS es compromet a aportar el 10% de la prima neta al fons de donacions de la Fundació Guillem Cifre de Colonya, que subvenciona projectes ètics i solidaris.

Colonya Pla Ètic i Solidari

Un pla de pensions socialment responsable. Ètic, perquè manté una política d'inversions socials i mediambientals responsables basada en criteris ètics i de bon govern (RSE), i solidari, perquè Colonya destina el 0,3% del total de les aportacions al fons de donacions de la Fundació Guillem Cifre de Colonya.

Finançaments

La filosofia bàsica és la d'intentar adaptar aquest finançament a les possibilitats reals i a la conveniència de l'acreditat, pel que fa a la instrumentació, microcrèdits, pòlisses de crèdit, préstecs personals, préstecs hipotecaris, avals, etc., com pel que fa a terminis, tipus d'interès, comissions, etc., sempre dins un context de condicions favorables.

Per a més informació: www.colonya.es

